

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2017. február hó 28. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt a vádlott ellen indított büntető ügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2016. évi szeptember hó 29. napján kihirdetett 3.B.797/2015/24. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 5 000 (Ötezer) Ft a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s

Az első fokon eljáró bíróság a vádlott bűnösségét testi sértés büntetében (Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat) állapította meg, és 5 évi szabadságvesztés büntetésre és 5 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. Megállapította, hogy a vádlott legkorábban a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Döntött a bűnjelek sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

A törvényszék ítélete ellen a vádlott és védője enyhítésért fellebbeztek.

Az ügyész a nyilatkozattételre fenntartott 3 napon belül az érdemi döntést tudomásul vette.

A fellebbviteli főügyészség átiratában a törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Az ítéltábla a védelmi fellebbezések folytán a törvényszék ítéletét a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Be. 361. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta felül a meghozatalát megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében.

A nyilvános ülésen a sértett jogi képviselője arról nyilatkozott, hogy ... sértett egészségi állapota jelenleg is változatlan, a koponyacsontok terjedelmes anyagiánya jelenleg is fennáll. A védő jogorvoslatának irányát változatlanul fenntartotta.

A fellebbviteli főügyészség képviselője a nyilvános ülésen nem kívánt részt venni.

Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályok maradéktalan betartásával eljárva ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg. A bizonyítékokat teljes körűen és a logika szabályainak megfelelően értékelte. Indokolási kötelezettségét teljesítve részletesen számot adott arról, hogy a bűnösségét tagadó vádlott védekezését miért nem fogadta el és a tényállást mely tanúk vallomásaira az ezt alátámasztó mely objektív bizonyítékokra, a szemle jegyzőkönyv adataira és nem utolsósorban az igazságügyi orvosszakértői véleményre és annak kiegészítésére alapozta. A mérlegeléssel

megállapított tényállást egyébiránt az arra jogosultak közül senki sem támadta. Az ítélet tábla a Be. 351. § (1) bekezdése alapján a felülbírálat során irányadónak tekintette.

A sértettet a vádlott részéről egyetlen, a kerti kapa oldalra fordított élétől származó nagy erejű ütés érte, amely rendkívül súlyos koponyasérülést okozott. A közvetlen életveszélyes állapotban lévő sértett orvosi beavatkozás nélkül - mint ahogyan a törvényszék 4. oldal 5. bekezdésében megállapította - a többszörös, súlyos koponya üregi sérülés következtében a koponya üregi nyomás fokozódása miatt agytörzsi-kisagyi beékelődést, illetőleg légzés-keringés bénulást szenvedett volna. A törvényszék eljárása során elrendelte az igazságügyi orvosszakértői vélemény kiegészítését is a maradandó fogyatékoság megállapíthatóságát eldöntendő. A szakértői megállapításokat az ítélet 9. oldal utolsó bekezdésében rögzítette a következők szerint:

„... sértett vonatkozásában a terjedelmes csontdefektus, mint testi jellegű károsodás, illetőleg a poszttraumás epilepszia, mint funkcionális károsodás összességében közepes súlyosságú fokú munkaképesség csökkenéssel jellemezhető maradandó fogyatékoságként értékelhető.

A sértett élete végéig viseli az őt ért bántalmazás következményeit. A koponyacsontok terjedelmes anyagihiánya, mint arra a sértetti képviselő utalt mai napig fennáll, szomatikus jellegű maradandó fogyatékoságként értékelhető, de poszttraumás sérüléssel eredetű, epilepszia megbetegedést is diagnosztizáltak nála, ami ugyancsak maradandó fogyatékoságként jelentkezik. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításaival szemben kétely nem támasztható.

A törvényszék a vádlott cselekményét helyesen a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott, de a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő és büntetendő életveszélyt okozó testi sértés büntetéként minősítette. A jogi minősítés sommás indokolását az ítélet 9. oldal 3. bekezdésében adta, mely indokolás kiegészítendő, ugyanis felmerült annak lehetősége is, hogy a cselekmény súlyosabban, emberölés büntetéként kísérleteként minősíthető. Az elhatárolási kérdéssel a törvényszék nem foglalkozott, de megjegyzi az ítélet tábla, hogy a vádhatóság is életveszélyt okozó testi sértés büntetése miatt emelt vádat, amely módosításra nem került.

Az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. számú Büntető Jogegységi határozat I. pontja ad iránymutatást az emberölés és az élet, valamint testi épség elleni bűncselekmények elhatárolásáról. Az emberölés, illetve a testi sértésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra a tárgyi és alanyi tényezők közül lehet következtetést levonni. A tárgyi tényezők körében az elkövetéshez használt eszköz mindig gondos értékelést igényel, mivel az emberölésnek vannak ún. tipikus eszközei, amelyek önmagukban még nem alapozzák meg az ölési szándékra vonható következtetést. Az eszköz ugyanis minden esetben összevetendő az elkövetés egyéb körülményeivel. Az ún. különösen veszélyes eszközök, mint pl. a hosszúnyelű balta, nagy pengehosszúságú kés általában emberölésre irányuló szándékra engednek következtetni. Az elkövetés körülményeiből és módjából az elkövető szándékára vonható megalapozott következtetés, így az elkövetésnél tanúsított erő kifejtés, annak mértéke, a véghezvitel száma meghatározó. Ugyancsak lényeges az életfontosságú szervekre célzottság, amely szinte kivételt nem tűrően emberölési szándékra utal. Nem hagyható figyelmen kívül a sérülés helye és jellege, amely szintén következtetési alap lehet az elkövető szándékára. Az emberi testnek létfontosságú, életfontosságú szervei, mint amilyen a fej, a szív, a has, a mellüreg, nyaki területek, az ezeket ért sérülések általában a sértett azonnali, vagy rövid idő alatt bekövetkező esetleg csak műtéti úton elhárítható halálához vezethetnek. Ezt figyelembe véve a sérülés helyéből az erőbehatással összefüggésben rendszerint következtetést lehet vonni arra nézve, hogy az elkövető ölésre, vagy testi sértésre irányuló szándékkal cselekedett. Figyelembe veendő a szándékra utaló verbális kijelentések. Abból a körülményből, hogy pl. az elkövető a sértettet segítségnyújtás nélkül hagyta egymagában még nem lehet ölési szándékra következtetni. Amikor az akarat elhatározás és az elkövetés között alig van időköz előfordul, hogy hiányzik a halálos eredmény bekövetkezésének előrelátása. Az indító ok ismerete szintén segítséget nyújthat pl. az eshetőleges szándékkal elkövetett emberölés kísérletének

a testi sértéstől való elhatárolásához. Az elkövetéskori konkrét tudattartalomra vonható következtetés a legkülönbözőbb indító okokból is. A Btk. 164. § (8) bekezdésének I. fordulatában meghatározott életveszélyt okozó testi sértés nem „tisztá” veszélyeztetési bűncselekmény, mert az elkövetési magatartás csak az érintett egyik jogtárgyat az emberi életet veszélyezteti, a másik jogtárgyat, a testi épséget viszont ténylegesen sérti. Az életveszély fogalmilag a halál bekövetkezésének a reális lehetőségét jelenti, de nem azonosítható a halál szükségszerű beállásának lehetőségével. Életveszélyt okozó testi sértés megállapításnak van helye, ha testi sértésre irányuló magatartást tanúsító elkövető szándéka az életveszélyre is kiterjed, mert ennek bekövetkezését kívánja, vagy ebbe belenyugodva cselekszik. Jól lehet az életveszély, mint eredmény tekintetében az egyenes szándék elméletileg nem zárható ki, azonban a gyakorlatban az életveszélyes eredményt érintő szándék eventuális formában jelentkezik.

Jelen esetben az elkövetés eszköze, az erőbehatás mértéke és a támadott testtájék az emberi élet kioltásának szándéka felé mutat, azonban a cselekménysort elemezve és értékelve helyesen jutott az első fokon eljáró bíróságnak arra a következtetésre, hogy a vádlott szándéka nem az emberi élet kioltására irányult, hanem testi sérülés okozására. A vádlott indítéka a vádlott testvérének és a sértett fia között kialakult szóváltás volt, amely közvetlenül lényegében a vádlottat nem is érintette. A későbbiek folyamán azonban a vádlott és testvére a sértett ingatlanához mentek, ahol a sértett fia észlelte közeledésüket és szólt a későbbi sértettnek, hogy menjen be a lakásba, azonban ő az udvaron állt és egy kerti kapát tartott a kezében, amely később az elkövetés eszköze lett oly módon, hogy a vádlott az ő kezéből vette ki az eszközt és egyetlen alkalommal, de nagy erővel fején ütötte, majd segítségnyújtás nélkül a helyszínről eltávozott. Ezek a körülmények arra engednek következtetni, hogy a vádlottnak a szándéka nem irányult a sértett életének kioltására, verbális fenyegetés sem hangzott el a vádlott részéről. Mindezek alapján az ítélet tábla is úgy ítélte meg, hogy a bíróságnak jogi minősítése helyes volt.

A büntetés kiszabása körében irányadó bűnösségi körülményeket az első fokon eljáró bíróság gondosan feltárta és súlyuknak megfelelően értékelte. A büntetés tartamát a középértékben határozta meg, amelynek további enyhítése az ítélet tábla álláspontja szerint nem indokolt, ekként a vádlott és védőjének enyhítést célzó fellebbezése eredményre nem vezethetett. Ennek az oka pedig az a körülmény, hogy a sértett életveszélyes sérülése olyan mértékű, amely mindenképpen indokolja a középértékben meghatározott büntetés kiszabását tekintettel arra, hogy élete végéig viselni fogja a bántalmazás következményeit, a koponyacsontok terjedelmes anyagihiányával él jelenleg is együtt, és nem csak szomatikus, hanem funkcionális károsodást is szenvedett, amely poszttraumás epilepszia formájában nem csak mindennapjait nehezíti meg, hanem összességében közepes súlyossági fokú munkaképesség csökkenéssel jellemezhető, maradandó fogyatékossgként is értékelhető. Mindezen körülményekre tekintettel a középértékben megállapított 5 évi szabadságvesztés büntetés eltúlzottnak nem tekinthető, annak további enyhítése nem indokolt.

Az ítélet tábla a bíróságnak ítéletét a kifejtettek alapján helyes indokaira tekintettel, illetőleg a jogi indokolás kiegészítésével - járulékos rendelkezéseit is törvényesnek találva - a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 381. § (1) bekezdése alapján történt rendelkezés.

, 2017. február 28.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó,
dr. Kardos Dóra sk. a tanács tagja

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 3.B.797/2015/24. számú ítélete az ítéletábra jelen
határozatával jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2017. február 28.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke